

TUTKIMUSLUPAPÄÄTÖS**HAKIJA**

Elenia Verkko Oyj

HAKEMUS

Elenia Verkko Oyj on 17.3.2021 saapuneella hakemuksella pyytänyt Maanmittauslaitokselta kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 84 §:n mukaista tutkimuslupaa 110 kilovoltin voimajohtojen Vuolijoki – Ruotanen, Ruotanen – Pyhäjärvi ja Ruotanen - Pyhäsalmen suuntien määrittämistä varten. Johdot sijoittuvat Kajaanin, Kiuruveden ja Pyhäjärven kaupunkien alueille sekä Vieremän kunnan alueelle. Hakija pyytää tutkimuslupaa 500 m levyiselle alueelle suunnitellun voimajohtoreitin molemmin puolin. Tutkimuslupaa haetaan kolmeksi vuodeksi.

Hakemuksen mukaan Elenia Verkko Oyj suunnittelee uusivansa yhteensä noin 82,5 km verran 110 kV voimajohto-osuuksia väleille Vuolijoki (Kajaani) – Ruotanen (Pyhäjärvi), Ruotanen (Pyhäjärvi) - Pyhäjärvi (Pyhäjärvi) sekä Ruotanen (Pyhäjärvi) – Pyhäsalmi (Pyhäjärvi). Vuolijoen sähköasema on Fingrid Oyj:n olemassa oleva 400/110 kV:n sähköasema. Voimajohdot ovat lähestymässä käyttöikänsä päätä. Voimajohtojen reittisuunnittelussa on hyödynnetty niiden nykyisiä johtokatuja. Suunniteltu reitti ilmenee hakemuksen kartoilta. Voimajohdon on suunniteltu valmistuvan vuoteen 2025 mennessä.

Ennen kuin maastotöihin ryhdytään, hakija selvittää voimajohtoreitiltä kiinteistöt, joita on tarkoitus tutkia. Tutkimuksista tiedotetaan kiinteistöjen omistajille. Tutkimus tehdään johdon suunnitteluun tarvittavien tietojen selvittämiseksi. Tutkimusten aikana maastossa mitataan ja selvitetään tarpeelliset seikat, kuten maanpinnan muoto, voimajohdon suunnitteluun vaikuttavat seikat sekä kiinteistörajat. Suunnitellulta reitiltä tutkitaan maaperän pohjaolosuhteet kairaamalla säännöllisin välein voimajohdon pylväiden perustussyvyyteen asti.

Maastotutkimusten yhteydessä ei tehdä peruuttamattomia toimenpiteitä, ts. ei mitään sellaisia toimia, joiden jälkeen olosuhteita tutkimusalueella ei olisi mahdollista palauttaa ennalleen. Ainoa konkreettinen maastoon puuttuminen seuraa siitä, kun johtoreitin keskilinja merkitään maastoon puukepein. Tällöin mahdollisesti joudutaan kaatamaan ja puhdistamaan kasvillisuus niin leveänä kuin se maastomittausten onnistumisen kannalta on tarpeellista. Kaadetut puut jäävät maanomistajille sekä tutkimusten suorittaja korvaa aiheutuneet vahingot. Maastotöissä ei tässä vaiheessa tehdä sellaisia toimenpiteitä, joissa kiinteistöjen käyttö vaikeutuisi merkittävästi, joten kiinteistöjen omistajille ei ole tarvetta tiedottaa tutkimuslupahakemuksesta erityistiedoksiantona.

Tutkimusten edetessä alustava voimajohtoreitti tarkentuu ja mahdollisesti muuttuu. Tällöin tiedotetaan myös mahdollisille uusille omistajille maastotutkimuksista lain edellyttämällä tavalla.

Hakija katsoo, että Elenia Verkko Oyj on vakavarainen osakeyhtiö. Hakija pyytää, ettei siltä vaadita lunastuslain 84 §:n 3. momentissa tarkoitettua vakuuden asettamista.

KUULEMINEN

Maanmittauslaitos on ilmoittanut hakemuksen vireilläolosta lunastuslain 84 §:n mukaisesti hallintolain 62 §:ssä tarkoitettuna yleistiedoksiantona. Ilmoitus tutkimuslupahakemuksen vireilläolosta on ollut Maanmittauslaitoksen verkkosivulla (www.maanmittauslaitos.fi/kuulutukset) 30.3.2021-10.5.2021 välisen ajan. Lisäksi ilmoitus tutkimuslupahakemuksen vireilläolosta on julkaistu sanomalehdissä seuraavasti: Miilu 8.4.2021, Kiuruvesi 7.4., Pyhäjärven Sanomat 8.4.2021 ja Koti-Kajaani 7.4.2021. Hakemusasiakirjat ovat olleet saatavissa Maanmittauslaitoksen kirjaamosta tilaamalla ja niihin on ollut mahdollista tutustua Maanmittauslaitoksen palvelupisteissä. Kuulemiseen varattiin aikaa 10.5.2021 asti.

Rakel ja Lauri Lampimäki antoivat asiassa lausunnon 24.5.2021. Elenia Verkko Oyj antoi vastineen lausuntoon 16.6.2021.

Lampimäet ilmoittavat vastustavansa tutkimuslupan myöntämistä. He toteavat, että heidän kiinteistönsä 626-402-32-267 sijaitsee tutkimusalueella. Lampimäet kertovat Elenian maakaapeloinnista, jonka seurauksena kiinteistön sähköt jäivät kytkemättä sekä tiealueen lunastuksesta ilman korvauksia. He kertovat kokevansa, että koko ajan ollaan aiheuttamassa perustuslain vastaista omaisuudensuojan hävitystä ja ryöstöä. Lampimäet toteavat, että kiinteistön arvo alenee, kun aluetta kaivellaan, puustoa kaadetaan ja rakennuksia tuhotaan.

Elenia Verkko Oyj toteaa lausunnossaan, ettei se voi tässä yhteydessä ottaa kantaa kiinteistön omistajan aikaisemmin kokemiin epäkohtiin. Yhtiö toteaa, että tehtävien tutkimustöiden aikana pyritään syntyvä haitta maanomistajalle minimoimaan ja kaikki syntyvät vahingot korvataan täysimääräisinä maanomistajille. Yhtiö korostaa, että voimajohdon suunnittelussa ja rakentamisessa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Yhtiö toteaa, että myöhemmin rakentamistyön aikana aiheutuneet haitat ja vahingot korvataan maanomistajille täysimääräisinä.

ASIAN RATKAISU

Perustelut

Lunastuslain 84 §:n 1. momentin mukaan ennen lunastuksen toimeenpanoa voidaan myöntää lupa lunastuksen kohteeksi aiotun alueen tutkimiseen. Lunastuslaissa tai sen esitöissä ei ole tarkemmin määrätty tutkimuslupan myöntämisen edellytyksiä. Oikeuskäytännössä (KHO 13.6.1990/2041) on tutkimuslupan edellytysten katsottu täyttyvän, kun tutkimuslupaa

koskeva hanke saattoi lunastuslain 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla olla yleisen tarpeen vaatima ja kun tutkimus oli tarpeellinen lunastuksen toimittamisen selvittämiseksi.

Hakemuksen mukaan hankkeessa on kyse käyttöikänsä päätä lähestyvien 110 kV:n voimajohtojen uusimisesta.

Lunastuslaissa ja oikeuskäytännössä on lähdetty siitä, että väylämaiset infrastruktuurihankkeet pääsääntöisesti täyttävät yleisen tarpeen edellytyksen. Tässä tapauksessa yleisen tarpeen edellytyksen täyttymistä puoltaa se, että hakemuksen kohteena oleva sähkölinja on suurjännitelinja (110 kV).

Lamminmäet ovat huolissaan kiinteistöille aiheutuvista vahingoista ja kiinteistön arvon alenemisesta. Lunastuslaissa on annettu määräyksiä tutkimustyön suorittamisesta: Tutkimustyössä ei toisen oikeuteen saa puuttua enempää kuin tutkimuksen tuloksen saavuttamiseksi on välttämätöntä, eikä omistajalle tai oikeudenhaltijalle saa aiheuttaa tarpeetonta häiriötä (84 § 1.mom.). Tutkimus on suoritettava välttämättä tarpeettoman vahingon ja haitan aiheuttamista (86 § 1. mom).

Kiinteistön omistajalle aiheutuneet vahingot, joita ei korjata, ja haitta on tutkimuksen tekijän korvattava. Jos korvauksista ei päästä sopimukseen, korvausvaatimus käsitellään Maanmittauslaitoksen suorittamassa lunastus-toimituksessa, jota vaatimuksen esittäjä tai tutkimuksen suorittaja voi hakea.

Hakija on todennut, että ainoastaan johtoreitin keskilinjalla joudutaan mahdollisesti kaatamaan puita ja puhdistamaan kasvillisuus. Hakijan mukaan muutoin tutkimuksissa ei tehdä sellaisia toimenpiteitä, joiden jälkeen tutkimusalueella ei olisi mahdollista palauttaa ennalleen.

Maanmittauslaitos katsoo, että tutkimuslupahakemuksessa mainittu voimajohtohanke tarkoittaa osaltaan yhteiskunnan sähköhuollon järjestämistä ja siten on tai ainakin saattaa olla lunastuslain 4 §:n 1. momentissa tarkoitetun yleisen tarpeen vaatima. Maanmittauslaitos katsoo myös, että maastotutkimus on tarpeen hankkeen suunnittelun kannalta ja lunastuksen edellytysten selvittämiseksi. Maanmittauslaitos katsoo, ettei muutakaan estettä tutkimusluvan myöntämiselle ole.

Päätös

Maanmittauslaitos myöntää Elenia Verkko Oyj:lle tutkimusluvan Kajaanin, Kiuruveden ja Pyhäjärven kaupunkien sekä Vieremän kunnan alueilla tehtäviin tutkimuksiin hakemuksen mukaisesti.

Maanmittauslaitos toteaa, että tutkimuslupa ei kumoa esimerkiksi luonnonsuojelulain tai muinaismuistolain asettamia rajoituksia tai vaatimuksia alueen käytölle, vaan maastotutkimuksia suorittavan tahon on oltava näiden lakien sisällöstä selvillä ja otettava ne huomioon maastotutkimuksia tehdessään.

Maanmittauslaitos katsoo, ettei tutkimuksesta aiheutuvan haitan tai vahingon korvaamiseksi ole tarpeen asettaa vakuutta.

Sovelletut lainkohdat

Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta (603/1977) 84 §

LUPAEHDOT

1. Lupa on voimassa kolme vuotta luvan myöntämispäivästä eli 22.6.2024 saakka.
2. Hakijan on vähintään seitsemää päivää ennen tutkimuksen aloittamista annettava tavallisena tiedoksiantona tieto niille kiinteän omaisuuden omistajille ja käyttöoikeuksien haltijoille, joiden osoite tiedetään. Muille tutkimuksen aloittamisesta on annettava tieto yleistiedoksiantona, joka on julkaistava siten kuin kunnalliset ilmoitukset on kyseisessä kunnassa julkaistava. Kopio tutkimuslupapäätöksestä on toimitettava sille, joka on sitä pyytänyt.
3. Tutkimus on suoritettava välttäen tarpeettoman haitan ja vahingon aiheuttamista. Tutkimustyössä ei toisen oikeuteen saa puuttua enempää kuin tutkimuksen tuloksen saavuttamiseksi on välttämätöntä, eikä omistajalle tai oikeudenhaltijalle saa aiheuttaa tarpeetonta häiriötä.
4. Vahinko, jota ei ole tutkimukselle varatun ajan loppuun mennessä korjattu, ja haitta on viipymättä korvattava. Jollei korvauksesta sovita, on korvausvaatimus esitettävä lunastustoimituksessa, jos lunastus on määrätty toimeenpantavaksi, ja muussa tapauksessa vaatimuksen esittäjän tai tutkimuksen suorittajan hakemuksesta pidettävässä toimituksessa, jossa soveltuvin kohdin noudatetaan, mitä lunastustoimituksesta säädetään. Toimitusta on haettava vuoden kuluessa tutkimukselle varatun ajan loppumisesta ja määräyksen sen toimittamiseen antaa Maanmittauslaitos.

LAINKOHDAT

Laki kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 84, 85, 86 ja 88 §:t.

MAKSU

Maksu tutkimusluvasta määrätään MMM:n asetuksen (995/2020) mukaisesti. Maanmittauslaitos lähettää laskun erikseen.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tästä päätöksestä tehtävä valitus ei estä tutkimuksen suorittamista, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Maanmittauslaitos

Allekirjoitettu sähköisesti

Reijo Hautamäki
Tuotantopäällikkö

Allekirjoitettu sähköisesti

Anna Maria Mäenpää
Maanmittausinsinööri (DI)

JAKELU

Elenia Verkko Oyj/Santeri Hirvonen
Rejlers Finland Oy/ Matti Hautero
Rakel ja Lauri Lampimäki

VALITUSOSOITUS

Päätöksen tiedot

Maanmittauslaitoksen 22.6.2021 antama päätös luvasta tutkimuksen suorittamiseen, asiattunnus MML 18573/03 04/2021

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava hallinto-oikeudelle määräajan kuluessa ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen tai ne voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköpostina. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Muutoksenhakuasiakirjojen lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Hallinto-oikeutena toimii Helsingin hallinto-oikeus. Sen yhteystiedot ovat:

Helsingin hallinto-oikeus

postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI
käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
puhelin: 029 56 42079

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on mainittava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- tämä valitusosoitus tai sen jäljennös
- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, ellei se käy ilmi tästä valitusosoituksesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole toimitettu viranomaiselle.

Määräaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaanti-päivää ei lueta määräaikaan. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun ilmoitus luvan myöntämisestä on julkaistu yleisessä tietoverkossa viranomaisen eli Maanmittauslaitoksen verkkosivulla <https://www.maanmittauslaitos.fi/kuulutukset>. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, valitusajaksi jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valitusasian käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu, jonka suuruudesta määrätään valtionneuvoston asetuksella. Voimassa olevat maksut selviävät Internet-osoitteesta: <http://www.oikeus.fi>